

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Kipindi cha 6, Wana wa Mungu

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 6, Wana wa Mungu na Binti za Wanadamu, Mwanzo 5:1-6:8.

Kipindi cha sita kinahusu nasaba ya Wasethi na jinsi tulivyo na, kama tulivyoona katika kipindi cha tano, njia ya dhambi inayoongezeka kwa idadi na pia kwa ukali.

Itafikia kilele katika ndoa kati ya wana wa Mungu na binti za wanadamu iliyoelezwa katika sura ya sita, mstari wa kwanza hadi wa nane. Sita, moja hadi wa nane, ni daraja letu la simulizi kati ya nasaba na simulizi la Nuhu na gharika, kuanzia mstari wa tisa. Tunaweza kusimama hapa na kutambua thamani ya nasaba, ambazo mara nyingi hupuuzwa na wasomaji wa kisasa.

Acha niseme kwa nini nasaba ni muhimu sana katika Biblia na zinapaswa kusomwa na kuthaminiwa na wasomaji wanaotaka kuwa na uelewa kamili wa jinsi nasaba na masimulizi zinavyofanya kazi pamoja. Kwa hivyo, katika sura ya tano, tuna nasaba inayozungumzia jinsi Mungu anavyotambua na kusimamia, ni neno bora zaidi, jinsi anavyosimamia historia ya utekelezaji wa baraka zake za ahadi kwa familia ya wanadamu. Kuanzia Adamu hadi Nuhu, acha nikurejeele sura ya tano, mstari wa 32.

Baada ya Nuhu kuwa na umri wa miaka 500, akawa baba wa Shemu, Hamu, na Yafethi. Na kisha ukigeukia sura ya 11, utaona ukoo wa Shemi unaotokana na Ibrahimu, ambaye ameitwa na Mungu kuwa baraka kwa watu wote. Kwa hivyo, unapoweka sura ya tano na sura ya 11 pamoja akilini mwako, unaposoma hadithi hii inayounganisha kati ya mfumo mkubwa wa familia ya ulimwengu, familia ya wanadamu, na kisha familia maalum, utaona usimamizi wa Mungu juu ya historia kuanzia Adamu hadi Nuhu na kisha hadi Ibrahimu.

Nasaba hii pia inazungumzia umoja wa familia ya binadamu, kwa njia chanya, yaani, na Wasethi katika sura ya tano, lakini kabla ya hii, katika sura ya nne kwa njia hasi kama inavyowaelezea Wakaini. Sasa, nasaba katika sura ya tano ni ile inayopatikana katika Biblia kwingineko kuhusu mtindo wake, na hiyo ni nasaba ya mstari. Nasaba ya mstari hutaja mzao mmoja kutoka kwa familia, kutoka kwa baba, na hiyo ndiyo inayofanya kazi hapa.

Na kisha una kile kinachojulikana kama sehemu, ambapo wazao wote wa baba wangepewa majina. Na kwa hivyo, hapa ndipo ungeona matawi yakitoka, upana wa urithi wa nasaba wa baba mkuu, wa kichwa cha familia. Kwa hivyo, linapokuja suala la mfano mzuri wa sura ya 10 iliyogawanywa, ambayo inataja uzao wa Shemu, Hamu, na Yafethi, nasaba hizo zimegawanywa.

Unaweza kuona hapa katika sura ya tano tawi, kwa ufupi, katika mstari wa 32, ambapo inawataja wana watatu wa Nuhu, si mmoja tu. Kwa hivyo una tawi katika kisa hiki, likitupa tofauti au mfano. Sasa, masuala kadhaa tunayotaka kuyapitia ambayo yatakuwa muhimu kwetu ni tofauti inayotokea kati ya Lameki, muuaji wa nasaba ya Kaini, na kisha tuna Henoko.

Henoko anatajwa kwa mara ya kwanza katika mstari wa 18, ambapo inasomeka kwamba Yaredi, baba yake, alipoishi miaka 162, alimzaa Henoko. Baada ya kumzaa Henoko, Yaredi aliishi miaka 800 na akazaa wana na binti wengine. Kwa jumla, Yaredi aliishi miaka 962, kisha akafa.

Unaona, hii inaendana na muundo wa kile tunachokiona kwa kila mzao aliyepewa jina. Lakini katika mstari wa 21, tunaanza kuona muundo ukipotoka au kupotoka kutoka kwa muundo. Henoko alipoishi miaka 65, akamzaa Methusela.

Baada ya kumzaa Methusela, kulikuwa na mabadiliko. Bila shaka hii inasisitiza pamoja na simulizi hili lililopachikwa ujumbe muhimu wa kitheolojia kuhusu nasaba ya Wasethi. Kwa sababu hapa, lugha inayotumiwa kuhusu Henoko itatumika baadaye katika Mwanzo, ikizungumzia uhusiano kati ya mtu na Mungu unaoonyesha kwamba mtu huyo ni mwadilifu machoni na anapendelewa na Mungu.

Kwa hivyo, tunaona kwamba Henoko alitembea na Mungu miaka 300 na akazaa wana na binti wengine. Kwa jumla, Henoko aliishi miaka 365. Sasa, miaka 365, bila shaka, itakukumbusha idadi ambayo ingedokeza siku 365, mwaka uliokamilika, miaka 365, maisha yaliyokamilika.

Labda hii ndiyo maana ya miaka 365. Na kisha Henoko alitembea na Mungu, aina hiyo ya marudio ili kurudia mtindo wake mtakatifu wa maisha. Kisha akatoweka.

Hili ni fumbo sana. Haijulikani wazi ni nini hasa kilitokea kwa sababu Mungu alimchukua. Kwa hivyo, kwa kuwa haisemi, na kisha akafa, ni wazi kwamba Henoko alihamishiwa mbele za Mungu.

Hivyo ndivyo ilivyokuwa matembezi yake ya kimungu na Bwana. Sasa, ingawa hii ni sifa kubwa ya Henoko, kuna mengi zaidi yanayofanya kazi hapa kwa sababu inasema, hata katika muktadha wa kila mmoja wa wale wanaokufa, kwamba si lazima iwe hivi.

Huu sio lazima uwe mwisho; hatima ya Mungu iliumba mwanamume na mwanamke. Lakini kuna hatima zaidi ya kifo, na hiyo ni uzima wa ufufuo—uzima uliobadilishwa kuwa uwepo wa Mungu.

Kwa hivyo hapa tuna tumaini angavu sana katika uzao wa Wasethi ambao utafikia kilele cha mkombozi shujaa. Na huyo ni Nuhu. Sasa, pia katika mistari ya 28 na 29, tunagundua tendo lingine la neema kwa upande wa Mungu.

Na hilo ndilo tumaini linalosemwa na Lameki katika mistari wa 28. Lameki alipoishi miaka 182, akazaa mwana, akamwita jina lake Nuhu.

Nuhu ni jinsi inavyotamkwa kwa Kiebrania. Na inafanana sana na sauti inayotokea kwa Kiebrania kwa neno faraja. Na kwa hivyo kuna mchezo wa sauti kati ya Nuhu na Kiebrania kwa neno faraja.

Naye atatufaraji, huyo ni Nuhu. Acha nicheze na neno hilo kidogo. Na limekusudiwa kueleweka.

Na hiyo ni kutafsiri faraja kwa neno Nuhu. Kwa hivyo, akamwita Nuhu naye atatufanya Nuhu. Katika kazi ngumu na uchungu wa mikono yetu uliosababishwa na ardhi, Bwana amemlaani.

Hii inahusiana na Adamu na laana dhidi ya ardhi. Na kazi ngumu kwa jasho la paji la uso wake katika kuzaa watoto kutoka nchi iliyolaaniwa. Naam, Lameki anasema mengi zaidi kuliko labda alivyotambua.

Kwa sababu Nuhu hategemewi tu kuwa azimio la kazi ngumu na magumu yote yanayoishi katika ulimwengu ulioanguka. Lakini kwa kweli yeye ndiye Adamu mpya. Yeye ndiye ambaye, kupitia wanawe, atakuwa jibu la Mungu kwa upotovu mkubwa na upotovu ambao jamii ya wanadamu inakuwa na itakayotoa kwa mwanzo mpya, familia ambayo inalindwa na Mungu kupitia safina au chombo kinachoelea ambacho Nuhu anajenga. Kwa hivyo, kufanya haya yote pamoja hutoa usomaji mzuri wa ukoo wa Nuhu kupitia ukoo wa Wasethi. Hawa wawili basi ni tofauti.

Swali la kawaida linahusiana na muda mrefu wa maisha. Kwa sababu hatujui lolote kuhusu hili. Hakuna kitu kama muda mrefu wa maisha.

Na baadaye Israeli au katika maisha yetu kwa kile tunachokijua kutoka kwa historia ya mwanadamu. Kwa hivyo, kumekuwa na majaribio mengi ya kuelewa vipindi hivi virefu vya maisha kwa kuvielezea kwa njia tofauti ya nambari hizo. Labda nambari hizo zinarejelea kwa njia fulani kwa madhumuni ya mfano.

Labda kinachoonekana hapa ni ukoo wa mababu kwa kila moja ya haya. Kwa hivyo, kwa mfano, linapokuja suala la mtu kuishi miaka 182 na mistari wa 28. Huo ndio umri wake wa kuishi.

Ambayo bila shaka ni ndefu sana na bado si azimio. Na kisha kilichofuata kingekuwa miaka ya uzao wa Lameki ambayo hatimaye ingefikia Nuhu. Hili ni tatizo kabisa kwa sababu ya mambo kadhaa.

Haifanyi kazi kwa kila moja ya majina haya. Haisuluhishi tatizo kikamilifu na kikamilifu. Sasa, tunapoangalia fasihi ya Mashariki ya Karibu ya kale.

Tuna baadhi ya fasihi zinazoelekeza kwenye utawala mrefu, si muda wa kuishi. Hilo limepangwa. Lakini kwa kweli linahusiana na watu mashuhuri wa kifalme na utawala wao.

Ninachokikumbuka ambacho kwa kawaida hupendwa ni orodha ya wafalme wa Sumeri. Sumeri ilikuwa kundi la watu walioishi katika Bonde la Tigri-Euphrates tangu milenia ya 3 KK. Kuna orodha ya wafalme iliyoandikwa inayofupisha historia ya Sumeri ya kale na inafanana na Akkad. Akkad kaskazini, Sumeri kusini. Katika bonde la Mesopotamia.

Na ni kutoka wakati wa gharika. Kuna marejeleo ya gharika hadi mfalme ambaye huenda umemsikia. Mfalme maarufu zaidi wa eneo hilo.

Hammurabi aliyetawala yapata mwaka 1800 KK. Kwa hivyo, tuna gharika. Tuna wafalme na nasaba zao zilizoordheshwa kabla ya gharika pia.

Lakini wasomi wengi wanakubaliana kwamba simulizi la awali lilianza na gharika. Kile kilichoorodheshwa hapo awali kama nyongeza ya pili kwenye gharika. Lakini unapoangalia vipindi vya wafalme hawa, ni vya ajabu sana.

Ukifikiri kwamba Mwanzo 5 ni ya ajabu kwa idadi yake, tunaona katika orodha ya wafalme wa Sumeria utawala mrefu kweli. Na utawala mrefu zaidi katika orodha hiyo ni miaka 72,000. Naam, nadhani kinachofanya kazi hapa ni dalili kwamba wakati mmoja mababu walikuwa na maisha marefu na kwamba maisha yao yalianza, kulingana na umri wao, kupungua kwa sababu ya kile kilichokuwa kikitokea katika ulimwengu wa baada ya anguko.

Shinikizo la ulimwengu unaozorota. Kwa hivyo, tuna maisha marefu zaidi ya Methusela, miaka 969, na hiyo iko katika mstari wa 27 wa sura ya 5. Na kisha linapokuja suala la ukoo wa Shemu katika sura ya 11, umri wa wastani wa wale waliotajwa katika ukoo wa Shemu, umri wa wastani ni miaka 344. Kwa hivyo, tunaona kupunguzwa.

Ibrahimu aliishi miaka 175, Yusufu miaka 110, Musa, tunaambiwa, miaka 120. Zaburi ya 90 iliandikwa na Musa na alizungumzia maisha bora kama miaka 70 au 80. Na hivyo, Musa katika maisha yake mwenyewe, kwa mtazamo wake mwenyewe,

alielewa kwamba neema njema ya Mungu kwa wanadamu ingehusisha maisha ya takriban miaka 70 hadi 80.

Na kwa hivyo, tunaona kupungua kunakoendelea. Na hii labda inatokana, kama nilivyosema, na ufidadi wa hali ya mwanadamu na ufidadi wa asili. Kwa hivyo tunaweza kupata nini kutokana na hili? Ingawa hatujui haswa jinsi nambari hizi zinavyofanya kazi, si jambo la busara kuhitimisha kwamba katika ulimwengu wa kale kulikuwa na kumbukumbu ya maisha marefu ya wanadamu.

Kwa hivyo tukiwa katika hali hiyo, tunaweza kusema kwamba kuna mfano wa kihistoria kwa maisha haya marefu nje ya Biblia. Na kisha tunaweza kusema, muhimu sana, kitheolojia, kwamba tunaposoma Mwanzo, kupunguzwa kwa miaka ya maisha kulishuhudia hali ya dhambi na athari zake kwa binadamu na maisha pamoja na ufidadi wa asili kutokana na dhambi. Sasa, tunageukia simulizi linaloanza katika sura ya 6. Hii iko chini ya utangulizi uleule wa sura ya 5, mstari wa 1. Kwa hivyo, inahitaji kueleweka katika mwendelezo wa simulizi, sura ya 4 na 5, ambayo inalingana na nasaba mbili tofauti za Wakanaani.

Na nataka kuwa wazi, sizungumzii kuhusu Wakanaani. Tunazungumzia wazao wa Kaini, Wakanaani na kisha Wasethi. Na kwa hivyo, tuna simulizi hii ambayo huunganisha na kutumika kama maelezo ya matokeo ya ndoa za watu wa mataifa mengine na vurugu na uovu usio wa kawaida wa enzi hiyo kama maandalizi ya kuelewa simulizi la mafuriko.

Kwa mfano, ukiangalia sura ya 6, mstari wa 11, sasa dunia ilikuwa imeharibika machoni pa Mungu na imejaa jeuri. Mungu aliona jinsi dunia ilivyokuwa imeharibika kwa sababu watu wote duniani walikuwa wameharibu njia zao. Na kwa hivyo, hii ni maelezo ya jinsi familia ya wanadamu ilivyokuwa imeharibika na umuhimu wa Mungu kujibu kwa jibu la haki.

Na bado, katikati ya hayo, anamhifadhi Nuhu, kwani alimkuta ndani ya Nuhu, tofauti na kizazi chake, mtu mnyofu na mwadilifu aliyefuata msururu wa Henoko ambaye hakupata kifo lakini aliamishwa na Bwana kwa sababu Henoko alitembea na Mungu kama mtu mcha Mungu zaidi katika muktadha wa nasaba yake ya Wasethi. Naam, tunachokipata katika mistari ya 1-4 kingekuwa aya ya kwanza inayolingana na aya ya 5-8, aya ya pili.

Na aya hizi mbili hufanya kazi kwa pamoja. Kwa mfano, tunaona katika mstari wa 1 kwamba inasomeka, au tuseme mstari wa 2, wana wa Mungu waliona. Kuna mchezo kidogo juu ya hilo tunapoona katika mstari wa 5 Bwana aliona.

Kwa hivyo, kila mara ndoa kati ya watu wawili ilipotokea, inasema wakati wanaume walipoanza kuongezeka, wakati hilo lilipotokea, na ndoa kati ya hawa wawili ilipotokea, Mungu huiona, na Mungu huiona matokeo. Sio nje ya mtazamo wake na

tathmini yake ya maendeleo ya maisha ya mwanadamu. Kwa hivyo, tuna lugha pia katika sura hii daraja la lugha inayotumika katika sura ya 6 mstari wa 1 wa kuongezeka.

Kwa hivyo, kuna mlipuko wa uzazi, na unaoambatana na huo ni mlipuko wa dhambi. Na kwa hivyo, una maneno haya yanayotokea katika mstari wa 5 ambayo yanasisitiza uovu wa mwanadamu. Kwa hivyo, katika mstari wa 5 inasema jinsi uovu wa mwanadamu ulivyokuwa mkubwa duniani na kwamba kila mwelekeo wa mawazo ya moyo wake ulikuwa tu na kisha uovu.

Sasa linapokuja suala la kuangalia aya ya kwanza, hebu tuangalie hili kwa makini sana kwa sababu ya vifungu vyote ambavyo vingeweza kupatikana katika Mwanzo, kama si Agano la Kale lote, hili lazima liorodheshwe kama mojawapo ya vifungu vyenye matatizo zaidi kwa wafasiri. Kihistoria katika kuelewa kinachoendelea hapa. Na kuna uvumi mwingi kuhusu hilo katika duru za Wakristo lakini pia hata katika utamaduni maarufu.

Kwa hivyo, wakati wanadamu, na mimi tunapochukulia hili kuwa ubinadamu wa kawaida, wakati ubinadamu ulipoanza kuongezeka. Kumbuka jinsi nilivyosema katika kikao cha awali, katika sura ya 4, mstari wa 26, inasema wakati watu walianza, walianza kuliitia jina la Bwana. Kwa hivyo, lugha ilianza kutokea hapa, na kama nilivyosema, katika hali hiyo, kuna mwelekeo mpya ulioanzishwa katika hali ya sura ya 4, mstari wa 26; hii ni katika muktadha wa mstari ya 25 na 26 inayoelezea kuzaliwa kwa Sethi, ambaye anachukua nafasi ya Habili.

Na kisha unafuata hilo, nasaba ya haki ya Wasethi. Na kwa hivyo nadhani kwa kuzaliwa kwa Sethi na kwa haki ambayo angeleta kwa familia ya Adamu kupitia ukoo wake, kupitia ukoo wa Sethi, kulikuwa na zamu kwa njia isiyo ya kawaida na familia ya wanadamu ya kumwabudu Bwana, kuitia jina lake katika maombi, ambayo kisha ilitusaidia kuelewa jinsi Mungu alivyoichagua jamii ya Wasethi kama ile ambayo kupitia yeye angemwinua Nuhu na hatimaye Ibrahimu. Kwa hivyo, wakati kulikuwa na jambo jipya linalotokea, kitu tofauti katika mwelekeo na kisha tunapohama kutoka kwa haki inayopatikana katika sura ya 5, hapa kuna mwelekeo mpya, mwelekeo mpya wa uzazi na ongezeko la uzazi.

Lakini muhimu zaidi, kitakachotokea, kama ilivyoelezwa katika mstari wa 5, ni mwelekeo mpya wa uovu, kugeuka kutoka kwa haki ya Wasethi. Na hii inaletwa hasa na ndoa za wana wa Mungu na binti za wanadamu. Na hili lingeelewekaje kwa upande wa wasomaji wa kwanza? Naam, angalau tunaweza kusema hivi: linapokuja suala la tafsiri tofauti, tunaweza kukubaliana kwamba mipaka imevukwa.

Linapokuja suala la wasomaji wa kwanza, wangetambua vyema umuhimu wa mipaka na jinsi kuvuka mipaka kunavyosababisha kutatanisha na kuharibu kile ambacho mipaka imetenganisha. Linapokuja suala la utambulisho wa Israeli katika muktadha

wa makundi mbalimbali ya watu, utakumbuka kuna msisitizo wa kutenganisha Israeli na majirani zake, si kwa sababu ya ukabila, bali kwa sababu majirani, makundi haya mbalimbali ya watu, walioishi Kanaani, na bila shaka mataifa makubwa yaliyozunguka Kanaani, walifanya ibada haramu, na hiyo ni ibada ya sanamu pamoja na ushirikina wao, na mambo yote yanayohusiana na ibada ya uzazi ya kupotoka kingono. Na kwa hivyo kuna onyo na marufuku dhidi ya ndoa za watu wa nje kwa sababu wake wapya wangeleta pamoja nao miungu yao, wake wapya wangeleta pamoja nao ushawishi wa ibada ya sanamu na usaliti kwa Mungu, bwana wao wa agano.

Kwa hivyo, hili lingeeleweka sana katika kusoma kinachoendelea hapa. Ona kwamba hili linatokea Duniani, na linasema kwamba mabinti walizaliwa kwao. Halisemi wana, bali mabinti, na hii ni kwa sababu mabinti wanazidi kuwa muhimu, kama wanavyoelezwa katika mstari wa 2, mabinti wa wanadamu, na kwamba mabinti hawa watakuwa muhimu katika kuzaa watoto ambao kwa wazi walikuwa hata zaidi ya uovu wa Wakanaani.

Sasa, basi tunafikia usemi wenye utata: wana wa Mungu waliona kwamba binti za wanadamu walikuwa wazuri, nami nikataja haraka kwamba lugha iliyotafsiriwa kama nzuri ni neno lile lile linalopatikana katika Mwanzo sura ya 1, hilo ndilo neno jema, na neno hili linaweza kumaanisha uzuri kimantiki, lakini inaweza kuwa mojawapo ya kumbukumbu nyingi za Mwanzo 1 kwamba uumbaji wa Mungu haukuwa uumbaji wa wanaume na wanawake katika dhambi, haukuwa uumbaji wa ulimwengu wenye kasoro ulio na alama ya dhambi na uovu, mauaji na vurugu. Huo haukuwa uumbaji wa Mungu. Hilo ndilo lililowapata wanaume na wanawake kwa sababu ya uasi wao dhidi ya Mungu kupitia dhambi ya mwanadamu. Sasa inaendelea kusema walimwoa yeyote kati yao waliyemchagua, na nataka uzingatie ukweli kwamba neno hapa ni ndoa.

Baadhi ya tafsiri zitakuwa nazo, na zilichukua. Sasa, neno kuchukuliwa ni neno la Kiebrania hapa, lakini pia ni nahau katika Kiebrania inayomaanisha kuoja mke, na ndiyo maana Toleo Jipya la Kimataifa hutafsiri ndoa. Na chaguo halimaanishi ubakaji, na kumekuwa na baadhi wanaofikiri kwamba kilichotokea ni ubakaji, nguvu, au uhusiano wa kimapenzi.

Lakini sivyo ilivyo hasa. Sasa, hapa tuna wana wa Mungu; wao ni akina nani? Hoja yenye nguvu zaidi kwa mtazamo wa kitamaduni ni lugha hapa, usemi wana wa Mungu, kwa sababu utapata usemi huo ukitumika kwa malaika, na hii ingetokea katika Ayubu sura ya 1 mstari wa 2, au tuseme sura ya 1 na 2, ambayo inazungumzia majeshi ya malaika wanaokuja mbele za Bwana, na msemaji wa hilo angekuwa adui, Shetani. Kwa hivyo, kumekuwa na tafsiri kali sana, ya zamani sana ya wana wa Mungu kama malaika, au hata tunaweza kusema pepo, kwa sababu hawa ni malaika ambao wamemwasi Mungu kwa sababu wamevunja eneo lao linalofaa la makazi, na hiyo ingekuwa mbinguni.

Na kwa hivyo, waliona, na hii ingekuwa mvuto wa binti za wanadamu, na kutokana na tamaa yao ya ngono, walitaka kuwachukua binti za wanadamu, ambao walikuwa warembo, na kuwatumia kwa tamaa zao za ngono. Kwa hivyo, tunaweza kuwazungumzia kama malaika walioanguka, au unaweza kutumia neno pepo. Kuna mengi sana katika mistari hii, ni kikwazo kwa karibu kila neno, lakini hapa tuna wana wa Mungu waliona.

Sasa hilo linakukumbusha nini? Hilo linakukumbusha bustani. Linakukumbusha kile Hawa alichokiona katika tunda hili ambalo sasa lingepatikana kwake ikiwa angechagua kulichuma na kula, na jinsi lilivyokuwa la kutamanika sana katika mwonekano wake, jinsi lilivyokuwa zuri kwa chakula, na pia jinsi lingemfanya mtu kuwa na busara akilini mwake. Kwa hivyo, kunaweza kuwa na mwangwi hapa wa dhambi ya bustani, vuli ya bustani.

Naam, hiyo ndiyo hoja ya malaika au mapepo. Tafsiri nyingine ni maarufu sana na mapema sana katika kanisa la kwanza. Na kwa upande wa utamaduni maarufu wa Kikristo, sioni kama maarufu kama mtazamo wa malaika, mtazamo wa malaika, ambao una hoja yenye nguvu sana.

Na singekuwa na uhakika kuhusu tafsiri hii kwa njia moja au nyingine. Na ikiwa kuna chochote kuhusu kifungu chenye matatizo linapokuja suala la tafsiri, hakika kinatunyenyekeza kama wakalimani. Kwani ingawa neno la Mungu ni kweli kwa kila njia na ni la kuaminika kwa kila njia, wakalimani si kweli.

Na hivyo, kwamba kuna tafsiri tofauti kunapaswa kutuonya kuhusu kuwa na uhakika sana kuhusu vifungu ambavyo ni vigumu na katika hali hii havieleweki. Sasa, njia nyingine ya kutafsiri wana wa Mungu ni kukumbuka neno la Kiebrania kwa Mungu. Na hapa ni Elohim.

Na hili ndilo neno ambalo ni la jumla katika wazo lake. Hilo ni la Mungu ikiwa linachukuliwa kama wingi au Mungu ikiwa wazi katika muktadha linamrejelea Mungu mmoja wa kweli wa Israeli. Na njia nyingine ambayo Elohim inaweza kutumika ni neno linaloelezea.

Na kwa hivyo kama vile Elohimu angeweza kuwa Mungu au miungu mingi, inaweza pia kueleweka kama Mungu. Ili wana wa Elohimu waweze kurejelea ukoo wa Mungu. Sasa hivi ndivyo ninavyoelewa.

Kwamba kwa sababu ya simulizi, na hii ingekuwa hoja yenye nguvu zaidi kwa tafsiri ninayoitegemea, kwamba sura ya nne na sura ya tano zinatunyenyesha jinsi tunavyopaswa kuwaelewa wana wa Mungu. Wana wa Mungu wangekuwa uzao wa Mungu. Na uzao wa Mungu wangekuwa wale wa Wasethi.

Binti za wanadamu zinahusisha yeyote wanayemchagua. Kwa hivyo, inaweza kuwa uzao wa Wakaini au uzao wa Wasethi. Lakini jambo la msingi ni kwamba hawaonyeshi ubaguzi katika ni nani Wasethi wanaoa.

Hawafuati mipaka ya familia ya Wacha Mungu yenye ukoo wa Wacha Mungu. Na kuna ndoa ya mseto inayowahusisha Wasethi na Wakaini. Na kutokana na kuvunja mipaka hiyo, Bwana anachukua hatua za kupunguza dhambi itakayotokea.

Na ndiyo maana, katika mstari wa tatu, tuna tamko hili: Roho yangu haitashindana na wanadamu wala na mwanadamu milele, kwa maana yeye ni mwili katika tafsiri hapa, kwa maana yeye ni mwanadamu. Siku zake zitakuwa miaka 120. Kwa hivyo, kinachofanya kazi hapa ni roho kama kielelezo cha kupumua ndani, kupumua ndani kwa Mungu katika pua za wanadamu wa kwanza katika sura ya 2, mstari wa 7, nguvu ya uzima.

Kwa hivyo, tafsiri yako inaweza kuwa na herufi kubwa S, Roho yangu. Ikiwa inarejelea roho ya Mungu, basi tungelazimika kusema hii ni ukumbusho wa sura ya 1, mstari wa 2, ambapo unaweka mipaka ya machafuko katika mstari wa 2 wa sura ya 1, mstari wa 2, ambapo roho ya Mungu inaelea juu ya maji. Ikiwa itachukuliwa kama herufi ndogo basi Bwana anasema pumzi yangu inayotoa uhai, anasema haitashindana kwa kuwapa wanadamu faida milele.

Kwa maneno mengine, anasema bila shaka kutakuwa na kifo ambacho Mungu atakihitaji kutoka kwa ukoo huu mpya ambao umeundwa kutokana na ndoa za watu wa mataifa mengine. Na kisha anatoka nje kuelezea kwa maana Yeye ambaye ni uzao ni wa kufa. Sasa neno hili mwili linaweza kutumika kwa wazo la ukosefu wa maadili au linaweza kuwa linahusiana na udhaifu na udhaifu wa maisha ya mwanadamu, hivyo basi kufa.

Ninaegemea hili ni pumzi inayotoa uhai, uumbaji wa mwanadamu wa kwanza katika sura ya 2, mstari wa 7. Na kwa hivyo, wazo la mwanadamu anayekufa kama mwili kinyume na roho ya milele ndilo linalozingatiwa. Kisha, miaka 120 hata ni tofauti ya maoni kuhusu jinsi ya kutafsiri miaka 120. Je, miaka 120 inarejelea muda wa kuishi? Taarifa ya jumla kuhusu kupunguzwa kwa maisha ya mwanadamu katika muda wake wa kuishi? Au inazungumzia kipindi cha miaka 120 ambapo kutakuwa na fursa ya au kuchelewesha? Labda tunaweza kusema fursa ya toba kabla ya gharika kuja.

Hili linaeleweka kwa njia mbalimbali. Katika kesi yangu, mimi huegemea kwenye wazo la maisha ya takriban miaka 120. Labda ni bahati mbaya, lakini labda si kwamba Musa aliishi miaka 120, akiishi maisha bora.

Sasa katika mstari wa 4, hili linasumbua sana. Tunafanya nini na neno lililotafsiriwa Nephilim? Na unaweza kuliona katika Biblia yako. Matoleo yako mengi yatatafsiri Kiebrania.

Sasa, hilo halijatafsiriwa. Linakupa neno katika herufi za Kiingereza na matamshi ya Kiingereza, neno la Kiebrania. Na kwa hivyo hii ni tafsiri ya mfumo wa herufi.

Wanefili, ambayo ni wingi. Kwa hivyo, inasema Wanefili walikuwako duniani siku hizo. Na pia, baadaye wana wa Mungu walipowaendea binti za wanadamu na kupata watoto nao.

Tuache hapo hapo. Wanefili ni akina nani? Tunaambiwa katika Hesabu 13 kwamba kuna maelezo ya Wanefili kama majitu na kundi kubwa la watu wenye nguvu isiyo ya kawaida. Na huenda hilo ndilo linaloathiri tafsiri ya mstari wa 4 na Wanefili hapa.

Matatizo kadhaa yanayokuja akilini. Na moja ni kwamba Wanefili wangepaswa kuangamizwa na gharika. Na lingine ni kwamba inasema na pia baadaye.

Kwa hivyo, Wanefili walikuwako duniani siku hizo na pia baada ya hapo. Kwa hivyo, nadhani hapa tuna Wanefili waliokuwa wa wakati huo. Tazama inasema walikuwako duniani siku hizo.

Na hawa wangeweza kuwa watu wa wakati mmoja na wana wa Mungu na binti za wanadamu. Sio lazima wazao wao. Sasa, inawezekanaje kwamba Wanefili wametajwa katika Hesabu, sura ya 13 na 14? Naam, nadhani hii ingefanana na jinsi marejeleo yanavyoweza kufanywa kama tamathali ya usemi linapokuja suala la kutumia Wanefili kama jina la mila, urithi, kuanzia zamani za kale, maisha ya mwanzo kabisa duniani wakati Wanefili walionekana kama watoto wabaya wa kipindi hiki.

Walikuwa duniani siku hizo na kisha baadaye. Kwa maneno mengine, hii ni ishara ya vurugu, ya ukatili uliotokea. Inanikumbusha Darth Vader ambaye katika masimulizi au hadithi za Star Wars anaonekana kama mfano halisi wa uovu.

Vivyo hivyo Wanefili walikuwa. Kwa hivyo, wanapowatazama Wanefili, na wanapowatazama Wakanaani na ngome zao, wapelelezi waliotumwa na Musa jangwani, wanatumia lugha hiyo kusema, tazama, tumezidiwa. Hatuwezi kuichukua miji hii yenye kuta zake, yenye utamaduni na vita vyao vilivyoendelea, na ni kama Darth Vader.

Wao ni Wanefili. Sasa inasema walikuwa mashujaa wa wazee wenye sifa. Na kwa hivyo, watu wenye sifa halisi ni watu wenye sifa.

Kwa hivyo, walikuwa na sifa. Walionekana kama mashujaa, mashujaa wa zamani. Na hii inaonekana kuhusishwa na kinachofuata katika mstari wa 5 na kinachofuata kuhusu uovu unaotokea.

Kwa hivyo, sisemi kwamba Wanefili walikuwa jamii ya majitu bali kundi la wapiganaji waliokuwa na sifa. Mashujaa wa zamani, watu wenye majina, watu wenye sifa ambao walijulikana katika siku hizi mnapooana. Sio lazima uzao wa ndoa hizi za pamoja ukiunda jamii kubwa bali ni kwamba hawa ni wale walioibuka katika kipindi hiki cha wakati na baadaye wakazaa, ambao waliumba ulimwengu wa mstari wa 5. Ulimwengu uliojaa uovu hata kufikia hatua ambayo familia ya wanadamu ilitumia muda wao kufikiria jinsi ya kutenda na kutekeleza uovu.

Hivi ndivyo walivyokuwa. Mawazo ya mioyo yao. Maisha yao ya ndani.

Kwa hivyo, tuna maelezo haya ya kibinadamu ya Bwana. Akielezea jibu la Bwana kama lile la jinsi sisi kama wanadamu tungehuzunika mioyoni mwetu kwa uovu na aibu ya watoto wetu wenyewe ikiwa wangepanya uovu kama huo. Na kwamba Bwana ambaye ameumba wanadamu kwa ajili ya mema.

Anapenda ubinadamu. Anawapenda wanaume na wanawake. Anataka washiriki katika maisha yake matakatifu na mema.

Uzima wake wa milele. Na ndiyo maana anahuzunika. Hahuzuniki kwamba ndiye aliyemuumba mwanadamu bali ni kile ambacho kimetokea kwa viumbe vyake.

Na hivyo inasema kwamba alihuzunika moyo wake ukajaa maumivu, na anasema, Nitawafuta wanadamu niliowaumba kutoka usoni mwa dunia. Na angalia tena inahusiana na muunganisho wa ulimwengu wa wanyama kwa sababu wanaume na wanawake wanaosimamia ulimwengu wa wanyama wanawakilisha uumbaji wote. Na wao pia ni viumbe.

Huu ni muda uliopotea kwetu. Tunapaswa kukumbuka kwamba sisi ni viumbe. Na kwamba Mungu ametuumba tukiwa na uwezo wa kiroho wa kuwasiliana naye, ambaye ni roho.

Hata hivyo, sisi ni kama mavumbi ya ardhi. Sisi ni viumbe. Na hivyo, inasomeka kama tungepata kutoka kwa uumbaji.

Na hao ni wanadamu, wanyama, na viumbe vitambaavyo ardhini na ndege wa angani, kwa maana nina huzuni kwamba nimewafanya. Sasa, tutakachopata katika simulizi la gharika litakalofuata ni kugeuzwa kwa uumbaji. Wasioumbwa watafanya kazi hapa.

Hivi ndivyo Mungu atakavyoleta hukumu yake, akiifuta familia ya wanadamu na uovu wake wote. Unakumbuka kwamba ulimwengu usiozaa matunda na usio na watu wa sura ya 1 mstari wa 2 ulitiwa alama ya giza, ulitiwa alama ya maji ya bahari, vilindi. Na Mungu ataleta bahari na bahari pamoja na mvua ili kugeuza ulimwengu wenye

kuzaa matunda na ulimwengu unaokaliwa kuwa wa wasiozaa matunda na sasa wasio na watu isipokuwa Nuhu.

Na hivyo ndivyo tulivyo navyo katika mstari wa 8. Mstari wa 8 unaangazia tumaini la Nuhu na kizazi chake kufuata kama mkombozi. Pia naweza kugundua kwamba tafsiri yako haisemi malaika katika sura ya 6 isipokuwa unawachukulia wana wa Mungu kama marejeleo ya kiufundi kwa malaika. Lakini jambo tunalopaswa kuzingatia ni kwamba hakuna neno dhidi ya malaika.

Kwamba istilahi zote zinazotumika kwa mazoea na hukumu ya Mungu zingekuwa wanaume au wanadamu. Wanaume kama wanadamu ambapo una wana wa kiume na una binti wa kike. Kwa hivyo, hawa wanajulikana kama wanadamu na wasiwasi ni wa kibinadamu na wasiwasi sio na malaika.

Zaidi ya hayo, hakuna kutajwa au kutajwa kwa malaika katika sura ya 1 hadi 5. Bila shaka, ukimtafsiri nyoka kama Shetani, unaweza kuhitimisha kwamba kuna kutajwa kwa malaika hapo, lakini sivyo nyoka anavyoonyeshwa kama malaika. Hilo lazima lije baadaye kwani wafasiri wanaelewa kwamba tabia na matendo ya nyoka ni kama ya Shetani ambaye anatambuliwa baadaye. Kwa hivyo, hapa tuna hadithi ya kusikitisha ya upotovu wa wanadamu, lakini bado Mungu anachukua hatua za kuzuia uovu huu usiodhibitiwa, na hiyo ni kupitia hukumu ya maji ya gharika.

Na kisha jinsi anavyoingilia na kuwakomboa mabaki, familia, familia ya Nuhu, anaanzisha uhifadhi na kisha kama tutakavyoona tutakapokutana wakati mwingine, tunaambiwa katika mstari wa 18 wa sura ya 6 kwamba Mungu anaanzisha agano langu, na hilo litatokea katika sura ya 9 baada ya gharika ambapo una agano maalum ambalo limetajwa katika sura ya 9. Kwa hivyo, kipindi chetu kijacho kitahusu maji ya gharika ya Nuhu.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hiki ni kipindi cha 6, Wana wa Mungu na Binti za Wanadamu, Mwanzo 5:1-6:8.